

WOJEWODA LUBUSKI

Gorzów Wlkp., 7 maja 2021 r.

Nasz znak: NK-II.431.1.2.2021.JRuť
Sprawę prowadzi: Jolanta Seń
Telefon: 957851827
e-mail: jolanta.sen@lubuskie.uw.gov.pl

Rada Gminy
Deszczno

Dotyczy: wystąpienia pokontrolnego

W dniach od 18 stycznia do 26 marca 2021 r. pracownicy Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.:

- Joanna Rutkowska – kierownik Oddziału Kontroli - przewodnicząca zespołu,
- Jolanta Seń – inspektor wojewódzki,

przeprowadzili kontrolę Rady Gminy Deszczno, ul. Lubuska 90, 66-446 Deszczno, zwaną dalej Radą.*

Przedmiotem kontroli była organizacja oraz sposób przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.

Kontrola ze względu na jej bezprzedmiotowość nie obejmowała zagadnień dotyczących postępowania w zakresie przyjmowania i załatwiania wniosków (art. 241, art. 243, art. 244 i art. 245 w zw. z art. 36 oraz 259 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 ze zm.)- dalej k.p.a.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie przez Radę Gminy w Deszcznie **ocenia się negatywnie**. Powyższa ocena jest wynikiem stwierdzonych nieprawidłowości wykazanych w dalszej części niniejszego dokumentu.

Zakres działania i zadania Rady w okresie objętym kontrolą określa Statut wprowadzony uchwałą Nr VI/61/99 Rady Gminy Deszczno z dnia 29 czerwca 1999 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Deszczno zmieniony Uchwałą Nr LIII/434/2018 Rady Gminy Deszczno z dnia 15 października 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr VI/61/99 Rady Gminy Deszczno z dnia 29 czerwca 1999 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Deszczno. Zapisy ww. statutu uwzględniają uregulowania odnoszące się do zasad i trybu działania komisji skarg, wniosków i petycji, do czego zobowiązuje art. 18b ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

W ramach prowadzonych działań promujących ekologię, Lubuski Urząd Wojewódzki korzysta z papieru z recyklingu. Dbaj o naturę. Używaj papieru z odzysku.

Informacja o dniach i godzinach przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków umieszczona została w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w budynku Urzędu Gminy w Deszcznie, będącego jednocześnie siedzibą Rady, co spełnia wymogi określone w art. 253 §4 k.p.a. *Przewodnicząca Rady przyjmuje obywateli we wszystkich sprawach, w tym, skarg i wniosków w zależności od potrzeb, po uprzednim kontakcie telefonicznym pod nr tel. 957287650 w Urzędzie Gminy Deszczno, Lubuska 90.* Przedmiotowe ustalenia nie spełniają wymagań określonych w art. 253 §1-3 k.p.a. w myśl którego, kierownicy organów lub wyznaczeni przez nich zastępcy obowiązani są przyjmować obywateli w sprawach skarg i wniosków co najmniej raz w tygodniu. Dni i godziny przyjęć powinny być dostosowane do potrzeb ludności, przy czym przynajmniej raz w tygodniu przyjęcia powinny odbywać się w ustalonym dniu po godzinach pracy. Nieprawidłowość ta może wywołać potencjalny skutek w postaci utrudnionego kontaktu obywateli z Przewodniczącą Rady Gminy.

Ewidencję skarg i wniosków prowadzi Referat Organizacyjny. Czuwanie nad przestrzeganiem terminów skarg i wniosków, należało do 11 marca 2020 r. do Inspektor ds. organizacji i biura Rady Joanny Sobani, od 17 marca 2020 r. obowiązki przejęła Referent ds. organizacji i biura Rady Monika Idziaszek.

W rejestrze skarg i wniosków prowadzonym wspólnie dla organu stanowiącego i kontrolnego Gminy w okresie kontrolowanym odnotowano 10 skarg i 15 wniosków, z czego do Rady Gminy wpłynęło 7 skarg. Wniosków do Rady Gminy nie odnotowano. W toku kontroli analizie poddano wszystkie sprawy, których sygnatury ujęte zostały w poniższej tabeli:

Lp.	Numer z Centralnego Rejestru Skarg i Wniosków	Znak sprawy
1.	CRS 2	BRG.0021.1.1.2020
2.	CRS 6A	BRG.0004.11.2020
3.	CRS 8	BRG.0004.12.2020
4.	CRS 9	BRG.0004.13.2020
5.	CRS 12	OR.1510.5.20
6.	CRS 12A	BRG.0004.17.2020
7.	CRS 22	BRG.0004.23.2020

Na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów stwierdzono niżej przedstawione nieprawidłowości.

Brak podjęcia stosownej uchwały:

- sprawa ujęta pod nr CRS 2 - 27 stycznia 2020 r. wpłynęła korespondencja skierowana do Wójta Gminy o odwołanie sołtysa wsi Brzozowiec.

W aktach sprawy znajduje się tylko zawiadomienie o zebraniu wiejskim oraz protokół z zebrania z dnia 24 lutego 2020 r., brak jest dokumentacji potwierdzającej udzielenie odpowiedzi. Z wyjaśnień złożonych przez p. Barbarę Chrobak Przewodniczącą Rady Gminy przyczyną ww. nieprawidłowości jest fakt, iż „Pracownik, który zajmował się wnioskiem zarejestrowanym CRS 2 jest długotrwale nieobecny. Wniosek był rozpatrywany podczas zebrania wiejskiego, podczas którego wnioskujący byli obecni. Ogłoszenie

wyników również odbyło się podczas zebrania. Mieszkańcy zostali poinformowani ustnie o wynikach wyboru".

Zgodnie z treścią art. 237 § 1 k.p.a. organ właściwy do załatwienia skargi powinien załatwić skargę bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca.

W razie niez załatwienia sprawy w terminie w postępowaniu skargowym stosuje się przepisy art. 36-38 k.p.a. tj. organ, który nie załatwił skargi w terminie, obowiązany jest zawiadomić o tym wnoszącego skargę, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia skargi. W przypadku skargi bądź wniosku złożonej do rady gminy rozpatrzenie powinno nastąpić w formie uchwały, gdyż zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r.

o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713), rada gminy działa poprzez podejmowanie uchwał a więc rozpatrzenie skargi bądź wniosku przez radę powinno nastąpić również w formie uchwały. Przemawia za tym przede wszystkim charakter organu (organ kolegialny podejmuje decyzje w formie uchwały) oraz stanowisko reprezentowane w orzecznictwie sądów administracyjnych.

Powyższa nieprawidłowość skutkować może utratą zaufania obywateli do organów samorządowych.

Błędna kwalifikacja pism wszczynających sprawę:

- sprawa ujęta pod nr CRS 6a jest to skarga skierowana do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego przez Prokuratora Rejonowego w Gorzowie Wlkp.,
- sprawa ujęta pod nr CRS 12 jest to skarga skierowana do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego przez Wojewodę Lubuskiego,
- sprawa ujęta pod nr CRS 12a jest to skarga skierowana do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego przez Prokuratora Rejonowego w Gorzowie Wlkp.

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością Przewodnicząca Rady złożyła wyjaśnienia dotyczące przyczyn nieprawidłowości a mianowicie „Skargi zostały zarejestrowane w CRS z powodu braku wiedzy pracownika jak należy postępować ze skargami, które są przekazywane według właściwości”.

Powyższe sprawy nie są skargami w rozumieniu działu VII k.p.a.

W myśl art. 227 k.p.a. przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwienie spraw.

Stwierdzona w toku kontroli nieprawidłowość dotycząca wadliwej kwalifikacji pism jako skargi w rozumieniu działu VIII k.p.a. wynika głównie z błędnej interpretacji treści składanych pism. Jako skutek powstałej nieprawidłowości należy wskazać chociażby bezpodstawne ujęcie w różnych sprawozdaniach czy informacjach, co w konsekwencji pośrednio może wpływać na wiarygodność danych wykazywanych np. w informacjach na potrzeby analizy przedkontrolnej.

Nieprawidłowo zastosowano art. 237 § 4 k.p.a.:

- skarga zarejestrowana pod nr CRS 9 - zespół kontrolny stwierdził, iż pismo z 25 marca 2020 r. znak: BRG.0004.13.2020 oraz pismo z dnia 26.05.2020 znak: BRG.0004.12.2020 nie spełniają wymagań określonych w art. 36 k.p.a. W piśmie tym czytamy: „Wójt Gminy Deszczno działając na podstawie art. 36 k.p.a. , w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie skargi na działanie A. Stanisławskiej- Dyrektora Szkoły

W ramach prowadzonych działań promujących ekologię, Lubuski Urząd Wojewódzki korzysta z papieru z recyklingu. Dbaj o naturę. Używaj papieru z odzysku

Podstawionej w Boleminie, zawiadamia stronę, że nie jest możliwe załatwienie opisanej sprawy w ustawowym terminie. Nowy termin załatwienia sprawy ustala się do dnia 31.05.2020 r. Niezałatwienie powyższej sprawy w ustawowym terminie związane jest z wyjątkową sytuacją związaną z panującą epidemią koronawirusa w Polsce (...)". Pismo podpisane jest przez Przewodniczącą Rady Gminy. Ponadto w zawiadomieniu o przedłużeniu terminu pouczono skarżącą, iż przysługuje jej prawo do wniesienia ponaglenia. W tym miejscu należy zaznaczyć, iż w ocenie kontrolujących w postępowaniu skargowym nie mają zastosowania przepisy art. 37 k.p.a., gdyż postępowanie skargowe jest postępowaniem jednoinstancyjnym, w którym brak jest organu wyższego stopnia. W takim przypadku, zdaniem kontrolujących, skarżącemu zamiast ponaglenia przysługuje prawo do złożenia skargi na niezałatwienie skargi w terminie.

Jako wyjaśnienie przyczyn stwierdzonej nieprawidłowości wskazano „W obu pismach wskazanie Wójta Gminy Deszczno jest omyłkowe – powinno być Przewodniczącą Rady Gminy Deszczno. Jest to przeoczenie, które jest spowodowane brakami kadrowymi w okresie pandemii. Biuro Rady było obsługiwane przez pracowników, którzy zastępowali pracownika odpowiedzialnego za biuro Rady. Przewodnicząca wyznaczyła termin, a tym samym podpisała się pod sporządzonym pismem. Sytuacja powtórzyła się w przypadku wyznaczenia drugiego terminu.”.

Nieprzestrzeganie instrukcji kancelaryjnej:

- sprawom zarejestrowanym pod numerami CRS 2, CRS 6A, CRS 8, CRS 9, CRS 12 A, CRS 22 nadano niewłaściwy symbol z jednolitego rzeczowego wykazu akt.

Jak wyjaśniła Przewodnicząca Rady Gminy: „Instrukcja kancelaryjna nie była stosowana z powodu braku doświadczenia pracownika, który zastępował osobę zatrudnioną na stanowisku Obsługi Rady Gminy. Jednocześnie informuję, że pracownik który obecnie pracuje na stanowisku obsługującym Biuro Rady Gminy jest w trakcie cyklu szkoleń w celu podniesienia kwalifikacji”.

Przedstawiając powyższe ustalenia **zalecam:**

- 1) dostosować godziny przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków zgodnie z obowiązującymi przepisami tj. przynajmniej raz w tygodniu,
- 2) rozstrzygać skarg i wnioski w formie uchwały i zamieszczać w nich wszystkie elementy określone w art. 238 § 1 k.p.a.,
- 3) właściwie kwalifikować pisma spełniające przesłanki określone w art. 222, 227 k.p.a. oraz stosować obowiązujące w tym względzie przepisy Działu VIII k.p.a.,
- 4) prawidłowo stosować art. 237 § 4 k.p.a tj. w razie niezałatwienia sprawy w terminie w postępowaniu skargowym stosuje się przepisy art. 36-38 k.p.a. (z wyłączeniem art. 37 k.p.a. gdyż postępowanie skargowe jest postępowaniem jednoinstancyjnym, w którym brak jest organu wyższego stopnia.) tj. organ, który nie załatwił skargi w terminie, obowiązany jest zawiadomić o tym wnoszącego skargę, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia skargi.
- 5) sprawom skargowym/wnioskowym nadawać właściwy symbol z jednolitego rzeczowego wykazu akt.

W terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, proszę o pisemną informację o sposobie wykonania zaleceń i wykorzystaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień. Jednocześnie informuję, że od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.²

Podstawa prawna:

¹ art. 258 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224),

² art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej.

Władysław Dajczak